

Torjunta

Versoppoltteen torjunta on vaikeaa. Paras tapa on estää taudin leviäminen taimitarhoilta luontoon. Saastunut materiaali on tuhoava. Kun versopolte on päässyt viljelykselle, siitä on hyvin vaikea päästä eroon, koska se säilyy maassa ja kasvinjätteissä pitkään.

Versopolte on vaarallinen kasvintuhooja, jonka havainnoista tai epäilyistä on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirasto Eviraan (kasvinterveys@evira.fi).

Esiintymistä voi ilmoittaa www.vieraslaji.fi -sivustolle, jossa on valmis lomake havaintojen kirjaamista varten. Espoon kaupungille havainnot tulee ilmoittaa kaupungin palautejärjestelmän (<https://easiointi.espoo.fi/eFeedback/>) kautta. Vaihtoehtoisesti havainnot voi ilmoittaa sähköpostitse osoitteeseen: kaupunkitekniikka@espoo.fi tai soittamalla kaupunkitekniikan keskuksen asiakaspalvelunumeroon: 09 816 25000.

Versopolte

(*Phytophthora ramorum*)

ERITYISEN
HAITALLINEN

Alkuperä ja leviäminen

Versopolte on hyvin moni-isäntäinen kasvitauti, jota aiheuttaa munasieniin kuuluva *Phytophthora ramorum*. Versopolteen alkuperä on hämärän peitossa, ensimmäiset havainnot siitä tehtiin 1990-luvun alkupuolella Euroopassa ja vuonna 1995 Kaliforniassa, Yhdysvalloissa.

Versopoltetta on löydetty luonnosta ja taimitarhoilta monista Euroopan maista, jolloin isäntäkasvina on yleensä ollut alppiruusu. Iso-Britanniassa versopolte on aiheuttanut metsätuhoja lehtikuusella, etenkin Lounais-Englannissa ja Skotlannissa. Yhdysvalloissa versopolte tuhoaa tammimetsiä erityisesti Kaliforniassa.

Ruotsissa versopoltetta esiintyy jonkin verran. Suomessa sitä löydettiin ensimmäisen kerran vuonna 2004 sekä maahantuoduista että Suomessa tuotetuista alppi-

ruusujen taimista. Suomen luonnosta tai viheralueilta tautia ei ole toistaiseksi löydetty.

Tunnistaminen ja haitat

Versopolteen oireet vaihtelevat kasvilajeittain. Alppiruusul-la oireita ovat ruskeat tai mustat kuoliolaikut oksissa ja lehdissä, jälsikerroksen ruskettuminen kuoren alta, versojen kuihtuminen ja kuoleminen.

Tammilla versopolte aiheuttaa oksiin ja erityisesti rungon alosaan kuoliolaikkuja, joista vuotaa tummaa, tervamaista nestettä. Pahimmillaan puun latvus ruskettuu ja puu kuolee. Tammella tautia kutsutaan tammen äkkikuolemaksi.

Versopoltetta voi esiintyä myös muilla lehtipuilla (vaahterat, hevoscastanjat), havupuilla (lehtikuusi), heisillä, syreeneillä, kanervilla, puolukoilla ja mustikoilla. Heisillä kuihtumisen lisäksi varsi ruskettuu kuo-

ren alta erityisesti pensaain tyviosassa. Havukasveilla neulasen ja nuoret versot ruskettuvat, lakastuvat ja kuolevat. Runkoon syntyy kuoliolaikkuja.

Versopolteen itiöpesäkkeitä muodostuu etenkin lehtiin, joista itiöt leviävät herkästi veden mukana ja mahdollisesti myös

ilmassa. Itiöitä syntyy etenkin kosteissa olosuhteissa noin +20 asteen lämpötilassa. Versopolteen tartuttamat tammet ja alppiruusut yleensä kuolevat, mutta jotkin lajit voivat selvitä. Maasta toiseen versopolte leviää taimiaineiston välityksellä.

Kuva: Elintarviketurvallisuusvirasto EVIRA